

2022

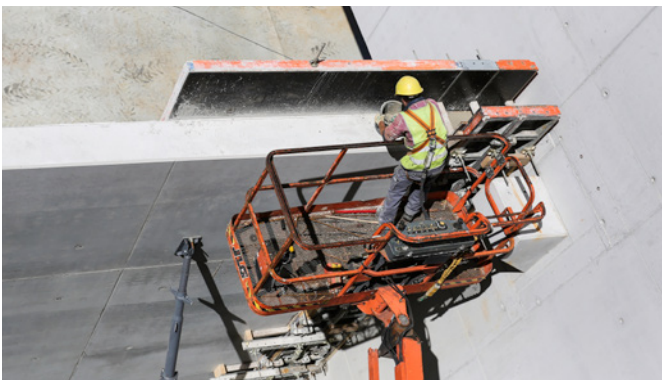
Concrete Sustainability Council (CSC)

Het wereldwijde certificeringssysteem
voor verantwoord geproduceerd beton

Inhoud

- 3** Voorwoord
- 4** 2022 in cijfers
- 6** In gesprek met Paul Ewalds
- 8** CSC in Nederland 2022
- 10** CSC daagt uit
- 12** In gesprek met Richie Hilgersom en Ton van Beek
- 15** Monitoringstool
- 16** Verlagen van de CO₂-emissie
- 18** Vijf criteria
- 21** Deelnemende bedrijven
- 24** Over Betonhuis

Voorwoord

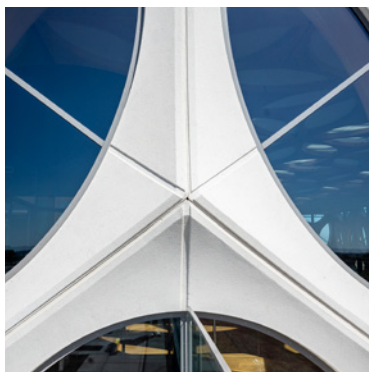
Voor u ligt het tweede Nederlandse CSC duurzaamheidsverslag van Betonhuis. Met dit verslag nemen wij u mee door de certificering van The Concrete Sustainability Council (CSC). CSC is de wereldwijde standaard voor duurzaamheid en verantwoorde herkomst in de betonketen. Het behalen van een certificaat is niet makkelijk, bedrijven zijn er dan ook ontzettend trots op. Maar nog belangrijker is dat bedrijven met deze certificering aantonen dat wij de groene toekomst serieus nemen.

Net zoals voor de certificering standaarden gelden, moet het duurzaamheidsverslag aan bepaalde eisen voldoen. We volgen daarom de standaard van het Global Reporting Initiative (GRI) dat door CSC internationaal aanvaard wordt. GRI zorgt ervoor dat bedrijven op eenduidige wijze rapporteren.

Betonhuis is Regional System Operator (RSO) voor de Concrete Sustainability Council in Nederland. Dat betekent dat Betonhuis individuele bedrijven in Nederland helpt hun duurzaamheidscertificaat te behalen. We werken hierin samen met Nederlandse instellingen op het gebied van certificatie: Kiwa, SGS en SKG-IKOB. Deze partijen hebben samen The Dutch Standard (GRI) ontwikkeld om aan de prestatie-eis M5.01 en M5.02 van het CSC te voldoen.

Vragen

Met de CSC gecertificeerde bedrijven en de certificerende instelling slaan we een nieuwe weg in. Het kan dus goed zijn dat u vragen of opmerkingen heeft. Neem contact op met communicatie@betonhuis.nl.

2022 in cijfers

Wereldwijd
294
certificaten
uitgegeven

58
Nederland

164
Duitsland

5
Polen

36
België

15
Italië

1
Portugal

2
Peru

1
Oostenrijk

6
Turkije

In totaal
697
actieve certificaten

Sinds de lancering van CSC-certificering in januari 2017 zijn er wereldwijd 697 CSC-certificaten toegekend. In 2022 zijn er 294 certificaten bijgekomen. (246 betonfabrikanten, 34 toeslagstoffen en 14 cementleveranciers)

In meer dan
16
landen actief

In 2022 werden in Duitsland 164 certificaten uitgegeven, gevolgd door Nederland (58) en België (36).

Wereldwijd
83%
uitgereikt aan een
betonproductielocatie

In 2022 werd 83% van de certificaten aan een betonproductielocatie uitgereikt, 11% aan de toelevering van grondstoffen en 6% aan cementfabrieken.

1

Slowakije

5

Zweden

Het aantal jaarlijkse certificeringen stijgt sterk. In 2022 reikte CSC internationaal maar liefst 294 certificaten uit. Dat is een stijging van 23% ten opzichte van 2021. Deze groei werd grotendeels veroorzaakt doordat in Duitsland, België en Nederland de acceptatie van de nieuwe CO₂-Module en de bijgewerkte R-Module momentum kreeg. CSC-certificeringen blijven ook in andere landen en regio's groeien, waaronder Italië, Turkije, Zweden, Polen en Latijns-Amerika. Sinds de lancering van de CSC-certificering in januari 2017 zijn er meer dan 900 CSC-certificaten toegekend.

Van de 294 certificaten die in 2022 zijn toegekend, waren er 246 voor betonfabrieken. Er werden 34 leverancierscertificaten toegekend voor productie-locaties van aggregaten, waarvan 4 voor Marine Aggregates-fabrieken en 3 voor fabrieken die gerecyclede aggregaten produceren. 14 leverancierscertificaten werden toegekend voor cementfabrieken.

Internationaal werden 32 (11%) certificaten uit 2022 toegekend op "Bronze" niveau, 77 certificaten (26%) waren "Silver", maar liefst 177 certificaten (60%) waren "Gold", en 8 certificaten (3%) waren "Platinum".

Van de 294 CSC-certificeringsprojecten die in 2022 zijn uitgevoerd, vonden er 164 in Duitsland plaats, 58 in Nederland, 36 in België, 15 in Italië, 6 in Turkije, 5 in Polen, 5 in Zweden, 1 in Oostenrijk, 1 in Portugal, 1 in Slowakije en 2 in Peru. Dit bracht het aantal actieve certificaten op 697.

Bron: 2022-CSC-Annual-Report

Vier hoogtepunten CSC internationaal

1. De CSC-certificering bleef wereldwijd groeien, met de eerste certificeringen in Oostenrijk, Peru, Portugal, Slowakije en Zweden.
2. Het CSC-certificeringssysteem werd uitgebreid met de lancering van de CO₂-Module, een speciaal label voor producten met een lage CO₂-uitstoot. De CO₂-Module is beschikbaar voor bedrijven die het CSC-certificaat hebben behaald of aan het behalen zijn (Silver of hoger). De module draagt bij aan de overgang van de betonsector naar koolstofneutraliteit. In 2022 heeft CSC in totaal 36 CO₂-Module certificaten uitgereikt, en we verwachten dat dit aantal volgend jaar verder toe zal nemen.
3. De R-Module werd bijgewerkt. Veertig fabrieken, waarvan 26 in 2022, hebben dit speciale label voor gerecyclede beton ontvangen. Het gebruik van gerecyclede aggregaten wordt steeds meer gewaardeerd door groene certificeringslabels (Zie pagina 17).
4. De CSC ontwikkelde ook een specifiek certificeringssysteem voor (slak)maalstations, dat beschikbaar is sinds 1 december 2022.

Datum	Certificaattype								
	Jaar van het certificaat	Grondstoffen (grind en zand)	Cement	Beton	Breker	Marine Aggregate	Mobiel beton	Gerecyclede grondstoffen	Totaal
2017	5	4	54						63
2018	3	21	50						74
2019	28	11	88				2		129
2020	36	12	138	3		1	2		192
2021	49	32	156	2		1			240
2022	27	10	246	4	4		3		294
Totaal	148	90	732	9	4	2	7		992

'Wij zijn al meer dan tien jaar bezig met de verduurzaming van beton'

In gesprek met Paul Ewalds, sectorsecretaris betonmortel, adviseur CSC en coördinator circulaire economie Betonhuis

Paul kwam pas vijf jaar geleden bij Betonhuis. De uitgebreide ervaring die hij daarvoor had opgedaan in allerlei sectoren binnen de technische branche, was een welkome voorbereiding op zijn nieuwe functie als sectorsecretaris bij de sector betonmortel, adviseur CSC en coördinator circulaire economie.

Hoe was het om de betonwereld in te stappen en wat doe je precies?

In de eerste twee jaar heb ik heel erg veel geleerd en de branche goed leren kennen. Er valt ongelooflijk veel te weten over beton, en er gebeurt veel. Voor mij geldt dat ik me beweeg op het scheidingsvlak van beton en de rest van de wereld. Hoe past beton in de bouw? Dat is voor mij een belangrijke vraag. Bij Betonhuis houd ik mij bezig met beleid en regelgeving. Sinds twee jaar is mijn specialisme circulaire economie. Wist je dat de circulariteit van beton voor 70 tot 80% buiten het beton zelf om wordt bepaald?

Buiten beton om? Hoe zit dat precies?

Zie het zo. Een betonconstructie ontwierp men altijd voor de eerste gebruiker en de eerste functie van het gebouw. Verder werd er totaal niet gekeken. De lineaire economie is een weggooi-economie. Daarbinnen wordt niet nagedacht over wat er gebeurt met een product. En beton? Ach, dat kan je toch afbreken en hergebruiken? Zo dacht men. Dat ligt dus niet eens aan het beton zelf. En dat is wat nu moet veranderen.

Van lineair naar circulair. Dat is duidelijk. Maar hoe ziet dat er dan uit voor beton?

We zetten nu in op behoud van de waarde die in het product zit. Dat kost minder geld en is veel beter voor het milieu. In de betonsector gebruiken we beton voor 100% opnieuw. Toch beschouwen wij dat niet als circulair, omdat daar nog steeds veel CO₂ bij vrijkomt. Terwijl iedereen zegt: 'Close the loop', doen wij iets anders. Wij hebben twee stappen toegevoegd: adaptief en remontabel bouwen. Bij adaptief bouwen, hou je tijdens het bouwproces rekening met secundair gebruik. Alle partijen in het bouwproces beseffen dat een winkel straks gebruikt zou kunnen gaan worden als woning. Remontabel bouwen gaat nog verder. Je moet dan een gebouw ook weer kunnen demonteren, zodat je de onderdelen een nieuwe bestemming kunt geven. Als we vervolgens de sloop afvalvrij kunnen maken én beton kunnen maken zonder CO₂-uitstoot, zijn we pas echt circulair.

Is de sector nog maar net bezig met verduurzaming of speelt het al langer?

Mensen weten niet dat wij hier al meer dan tien jaar mee bezig zijn. Wij waren de eersten die MRPI-bladen hadden waarop de milieu-impact weergegeven werd. De bijdrage van de betonsector aan de CO₂-uitstoot in Nederland is maar 1,6% (1). Vergelijk dat even met een wereldgemiddelde van 7%! Dan moet je toch al iets goed doen.

'De bijdrage van de betonsector aan de CO₂-uitstoot in Nederland is maar 1,6%.'

Toen de Europese Unie met de Green Deal kwam, hadden wij in Nederland al het Beton Bewust-keurmerk. Dat keurmerk is internationaal gegaan en heet nu CSC. CSC kijkt trouwens niet alleen naar het milieu. Het draait om maatschappelijk verantwoord ondernemen in de breedste zin van het woord. Wij nemen geen grondstoffen af bij bedrijven die mensen uitbuiten. De Sustainable Development Goals van de VN staan voor ons centraal. Sinds vorig jaar hebben we er nog iets nieuws bij. Waar CSC op bedrijfsniveau certificeert, kunnen we nu met onze R-Module en CO₂-Module ook op productniveau certificeren. Dit helpt met name om malafide claims van duurzaamheid te neutraliseren. We willen geen green-washing in de betonsector!

Is het niet een nadeel dat CSC een privaat keurmerk is?

Nee, totaal niet. We maken gebruik van onafhankelijke certificerende instellingen die niet onder onze invloed staan. Ook dit duurzaamheidsverslag, waarvan de gegevens uit de duurzaamheidsmonitor komen, wordt extern door een accountant beoordeeld.

Tegen welke uitdagingen loopt CSC nog aan?

De partners in Nederland zijn erg betrokken. Dit is echt een beweging van onderuit de sector en deze wordt door iedereen gedragen. Met het commitment hier zit het wel goed. Wel is het een uitdaging om de sector wereldwijd mee te krijgen. Die 1,6 moet omlaag. Op Europees niveau is overeenstemming het grootste probleem, omdat het lastig is de wetgeving in al die verschillende landen te harmoniseren. 'Wij zijn de wetgeving voor', zeggen wij. 'Adopteer ons keurmerk. Wij omzeilen het probleem van wetgeving door onszelf de maat te nemen'. Wij zijn van onze kant zelfs bereid om ons 4-sterrenstelsel aan te passen aan de EU-regelgeving. Zelf staan we ook niet stil. Onze eisen veranderen voortdurend en groeien mee met de situatie. Wij zijn op weg naar emissieloos beton.

1) Bron: Betoniek 29.11.2016 CO₂ Footprint beton veel lager dan gedacht

CSC in Nederland 2022

Het CSC-systeem is een certificatiesysteem voor de gehele betonketen, dat praktisch gericht is op de certificering van grondstoffen, beton en productielocaties. Na de coronaperikelen in 2021 hoopten we op een normaler 2022, maar de verschrikkelijke oorlog in Oekraïne heeft de situatie veranderd. De betonindustrie werd geconfronteerd met ongekend hoge kosten door factoren zoals stijgende brandstof- en energieprijzen, inflatie van personeelskosten en verminderd scheepvaartaanbod. Ondanks deze ontwikkelingen groeide het aantal CSC certificaten in Nederland in 2022 gestaag door.

Betoncentrales en prefab betonfabrieken kunnen een CSC-certificaat op vier niveaus (Bronze, Silver, Gold en Platinum) behalen. Ook cement-, slakken- en toeslagleveranciers kunnen een certificaat verkrijgen: het zogenaamde CSC-leverancierscertificaat. Dit certificaat is gericht op de uitgebreide dekking van de toeleveringsketen en wordt volledig erkend in de CSC-betoncertificering.

Betonhuis gelooft in de kracht van de CSC certificering. Het systeem, nu vijf jaar oud, heeft inmiddels internationale erkenning en heeft een goed reputatie opgebouwd. Enkele hoogtepunten die in Nederland zijn bereikt zijn:

Vanaf 1 januari moeten producenten van prefab elementen zonder eigen betonproductie het speciale CSC-systeem - Concrete Sustainability Council Precast Concrete 2021 - gebruiken. Deze producenten zijn afhankelijk van de (externe) aanvoer van beton.

Betonhuis heeft in samenwerking met de certificerende instellingen (Kiwa, SGS, SKG) voor M5.01 een Nederlands rapportage format ontwikkeld afgestemd op de eisen van CSC om aan de GRI-standaard te voldoen. In maart 2022 is dit format goedgekeurd in de Technische Commissie en het bestuur van CSC.

In 2022 is de nieuwe CO₂-module van CSC gelanceerd. Deze module bewijst hoeveel CO₂ is bespaard op productniveau ten opzichte van de Nederlandse standaard (zie pagina 17). Betonhuis is gestart met Monitoring en heeft het eerste CSC-Duurzaamheidsverslag, een pilotverslag, met data 2021 ontwikkeld.

27

"Gold"
certificaten
uitgereikt
in 2022

20

"Silver"
certificaten
uitgereikt
in 2022

11

"Bronze"
certificaten
uitgereikt
in 2022

12 december 2022, uitreiking CSC goud bij Dyckerhoff Basal (Niels Nijman, André van Maris, Richie Hilgersom)

19 december 2022, uitreiking CSC goud bij Kalle en Bakker Betoncentrales (Jan Cijffers, Richie Hilgersom en Willem Bakker)

25 november 2022, uitreiking CSC goud bij Hagen beton B.V. (Jimme Akkerman, Robert Hagen en Richie Hilgersom)

Uitreiking van het CSC-certificaat zilver aan Schellevis op 17 mei 2022, vlnr: Richie Hilgersom (Kiwa) - Hidde Vermaas (Schellevis) - Luke de Ruijter (Schellevis) - Meike Hover (Schellevis) - Math Pluis (Betonhuis).

Jeroen Pos, auditor van SGS Intron en Wilfred Oosterling gaven zilveren certificaten aan een afvaardiging van Engineering: Gerwin Korpershoek, Philip van den Elshout, Daniel Lowitzky, Willem Sijnders en Hans van Steen. Dit gebeurde op 14 juni tijdens het Beton Event.

26 juli, in het bijzijn van een delegatie van Netterden Zand en Grind en adviesbureau Will2Sustain.

Van Nieuwpoort Bouwgrondstoffen heeft de hernieuwde CSC-certificaten Brons in ontvangst genomen (Jan Goossens, Pim van Baaren, Jeroen Pos)

CSC daagt de sector uit

De Concrete Sustainability Council daagt de bouwsector uit om te veranderen en te vergroenen. Met het certificeringssysteem en nieuwe modules wordt deze vergroening concreet gemaakt. Niet alleen in Nederland, maar wereldwijd.

Nederlands beton is duurzaam

Beton is al eeuwen hét functionele en veilige bouw materiaal waarmee wij onze wereld vormgeven. Naast zijn praktische eigenschappen is beton ook een slimme keus vanwege de duurzaamheid en lange levensduur. En dat is belangrijk in tijden waarin CO₂-verlaging en het verhogen van circulariteit de hoogste prioriteit hebben. Met de verduurzaming van de sector, vervult beton zelfs een sleutelrol als groene kracht in de nationale bouw- en klimaatopgave.

Wat is beton eigenlijk?

We kennen beton als een grijze, steenachtige massa die vloeibaar toegepast wordt en vervolgens keihard wordt. Beton bestaat uit natuurlijke grondstoffen zoals water, zand, grind en bindmiddelen en secundaire grondstoffen. In bijna 95% is dat laatste cement. Het recept is bekend. Toch kan er nog veel aan veranderen. Nieuwe inzichten en innovaties dragen bij aan het verlagen van de CO₂-uitstoot en het verhogen van de circulariteit.

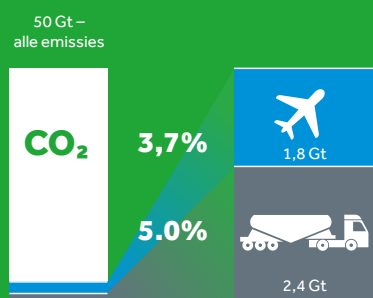
Het groene verhaal van CSC!

In dit duurzaamheidsverslag staan verschillende feiten over de duurzame eigenschappen van beton. 62% van onze publieke gebouwen en commercieel vastgoed bestaat uit beton. Stimulering van de duurzame ontwikkelingen rondom beton en de betonketen, zoals CSC doet, heeft dus een enorm effect. Daar ziet niemand iets van, maar het komt het milieu wel ten goede. En daar doen de producenten het voor.

Cement en klimaatverandering

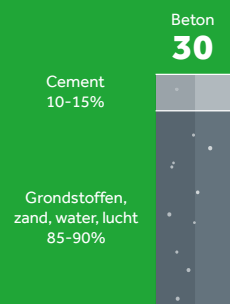
De cementproductie behoort tot de grootste uitstoters van CO₂

Wereldwijde uitstoot (Gt CO₂, eq/jaar)

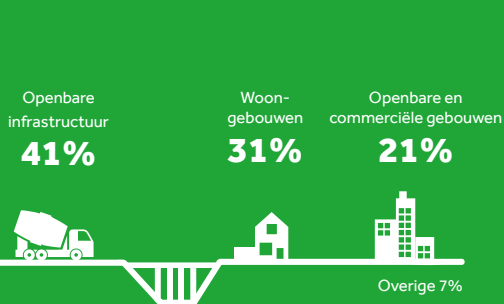
Cement is een bestanddeel van beton, het meest gebruikte bouw materiaal ter wereld.

Wereldwijd materiaalgebruik (mijarden ton/jaar)

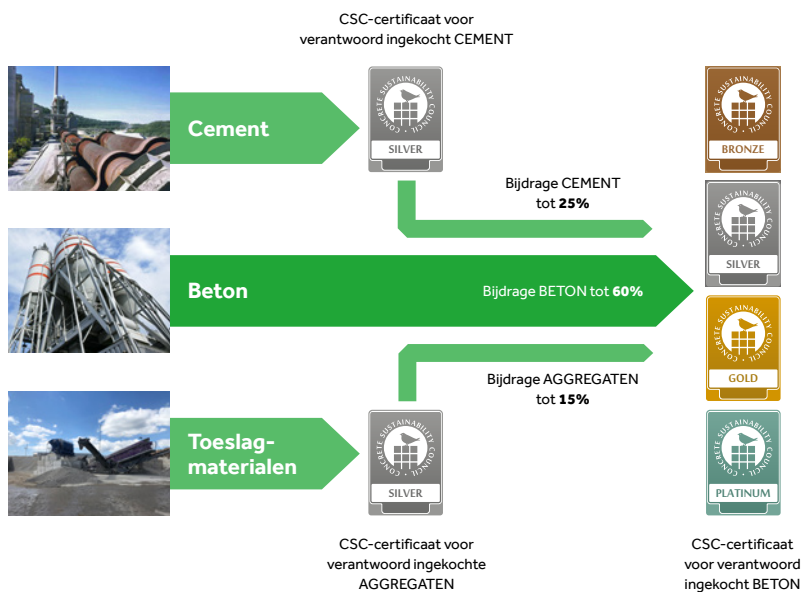

Beton is essentieel voor kritieke infrastructuur.

Verdeling van de toepassing van beton

Hoe werkt CSC?

CSC gecertificeerd beton in de circulaire economie

Ook de bouw kan en moet stappen zetten in verduurzaming. Het bouwwaardemodel dat ontwikkeld is vanuit het Betonakkoord brengt verschillende strategieën voor verduurzaming samen. Uitgangspunt is dat kringlopen worden gesloten en dat materialen oneindig worden hergebruikt.

We gebruiken duurzame materialen met een lage milieu-impact. De duurzaamheid wordt bepaald aan de hand van levenscyclusanalyses (LCA's) en milieukostenindicatoren (MKI's).

Materialen en bouwdelen moeten ook remontabel zijn. Door losmaakbare verbindingen te ontwerpen, zijn onderdelen elders opnieuw bruikbaar.

Naast remontabiliteit is ook flexibiliteit belangrijk. Bij flexibel bouwen blijft de draagstructuur behouden, maar is variatie mogelijk qua indeling en functie van de ruimten. We willen dit in de hele keten toepassen: van opdrachtgever en architect tot aannemer en gebruiker. Het bouwwaardemodel is zo een van de instrumenten die ingezet kunnen worden voor een duurzamer Nederland.

Door in het voortraject afspraken te maken met de opdrachtgever kan er veel bereikt worden op het gebied van duurzaamheid. Bijvoorbeeld door een hoger percentage secundaire grondstoffen toe te passen of door slimmer te ontwerpen. We zien steeds meer hoe belangrijk het is om in de keten samen te werken en samen duurzaamheid te bevorderen en te belonen. CSC daagt dan ook de sector uit om serieus werk te maken van vergroening van de betonketen.

Duurzaamheid leeft in de betonbranche

In gesprek met Richie Hilgersom, Auditor, CSC product manager Kiwa en Ton van Beek, technisch manager SKG-IKOB

De Concrete Sustainability Council daagt de bouwsector uit om te veranderen en te vergroenen. Dit is mogelijk. Met het certificeringssysteem en nieuwe modules wordt dit vastgelegd, niet alleen in Nederland, maar wereldwijd.

Kiwa en SKG-IKOB zijn verschillende organisaties. Leveren jullie wel precies hetzelfde certificaat? Zijn jullie even streng?

'Even streng weet ik niet', zegt Richie terwijl hij Ton aankijkt. Samen schieten ze in de lach. 'Nee,' zegt Ton, 'We certificeren hetzelfde. Het enige verschil bestaat uit het logo en de handtekening.' 'Er mogen dan verschillende auditoren zijn, uiteindelijk lopen we hetzelfde lijstje na van de internationale standaard van CSC', vult Richie aan. Volgens Ton kijken de auditoren altijd of het bewijs aanwezig is en of het voldoet. 'De enige moeilijkheid is dat duurzaamheid niet in elk opzicht goed meetbaar is. Wanneer is iemand voldoende opgeleid, bijvoorbeeld. Maar we overleggen onderling hoe daarmee om te gaan.' 'We overleggen zo'n 45 keer per jaar', zegt Richie. 'Ik zit bovendien in de technische commissie en bespreek met de mede-auditoren de dingen die daar ter sprake komen.'

Er mag dan één standaard zijn, in de praktijk komen jullie toch heel verschillende situaties tegen?

'Dat klopt', zegt Ton. 'De situaties zijn heel divers. We komen bij de eenpitters waar een en dezelfde man betontechnoloog, planner, menger, chauffeur én laborant is en waar moeders meewerkt. Daar zijn ze gedreven, omdat het hun eigen bedrijf is, maar hebben ze soms ook moeite met het voldoen aan de regelgeving. Het is ook best pittig.' 'Maar we komen ook bij de multinational, de andere kant van het spectrum', vult Richie aan. 'En als er handtekening en stukken moeten worden ophaalt, dan heeft dat een reden, soms ook weer volgens bepaalde normen. We kunnen vaak niet direct bij papieren, omdat er eerst elders in het bedrijf een krabbel moet worden opgehaald. Daar bestaat vaak veel documentatie en is het zoeken om te zien waar er informatie over een specifieke eis is. Voorheen waren Ton en ik bezig erg veel te lezen, maar tegenwoordig vragen we ze om het bewijs te overleggen. Dat is uiteindelijk ook de verplichting.' Ton grinnikt: 'Soms krijg je een dossier en dan zeggen de medewerkers van het bedrijf: "Zeg maar dat het goed is." Mooi niet.' 'Ja, maar over het algemeen hebben de grotere bedrijven het wel beter voor elkaar', vindt Richie. 'Uiteindelijk doen verreweg de meeste bedrijven echt hun best. Dat wordt natuurlijk mede gestimuleerd door de uitvraag van klanten die het CSC-certificaat eisen.'

Zitten jullie ook echt met de handen in het beton?

'Nee, natuurlijk niet. Stel dat je dat bij elk bedrijf zou moeten doen. Dan wil je niet weten hoe die handen eruitzien', grapt Ton. 'In eerste instantie is het een online beoordeling', legt Richie uit. 'Bedrijven vullen in de monitoringstool hun gegevens in, en de gegevens en foto's worden online door ons bekeken. Pas daarna gaan we op bezoek om te kijken of de ingediende gegevens ook kloppen. Je doet een rondje door het bedrijf en kijkt of de juiste documenten achter slot en grendel zitten etc.' 'Van die bezoeken leer je veel', vindt Ton. 'Het personeel is vaak ontzettend open. Ze vertellen je meteen hoe het zit en ook hun lichaamstaal spreekt boekdelen. Dat is altijd een prettige aanvulling op de begrijpelijk meer gewogen woorden van een directie. De resultaten vind ik bemoedigend. Laatst stelde ik bij een bedrijf een controlevraag waarbij ik verwachtte dat het niet in orde was: "Wanneer hebben jullie de laatste toolbox gehad?" (Een toolbox is jargon voor een informatiebijeenkomst over duurzaamheid, veiligheid of integriteit, red.) Ik verwachtte iets van "Uh, nee, niet gedaan. Sorry". Maar wat bleek? Ze wisten precies te vertellen welke toolbox ze hadden gehad, én wanneer.'

'De informatie gaat niet alleen van de bedrijven naar ons toe', zegt Richie. 'Wij zijn op onze beurt ook weer een vraagbaak voor de bedrijven die gecertificeerd willen worden. Er zijn 111 punten in het betonschema waaraan voldaan kan en/of moet worden. Wij zijn dagelijks bezig met dingen uitleggen. We komen ook weleens dingen tegen die ervoor zorgen dat we nog even geen certificaat af kunnen geven. Dan laten we zo'n rapport soms wel een half jaar openstaan, zodat het betreffende bedrijf de tijd krijgt om te voldoen. Soms moet er geïnvesteerd worden om zover te komen. Dan is het nuttig om geduld te hebben.'

'We komen bij de eenpitters waar een en dezelfde man betontechnoloog, planner, menger, chauffeur én laborant is.'

Hoe kijken jullie als vertegenwoordigers van externe partners naar de verduurzaming in de branche?

'Ik denk dat we gewoon moeten', zegt Richie met overtuiging. 'De betonbranche heeft geen andere keus dan verduurzamen. Het is heel lang een kwestie geweest van alsmaar grijze massa aanmaken zonder je te bekommeren om de gevolgen op lange termijn. Bij welke bouwsector of industrie is dat niet zo gegaan? De gedachte van "we deden het vroeger zo dus nu ook" is gewoon niet meer van deze tijd.' 'Verduurzaming is een zaak van ons allemaal', vult Ton aan. 'Met z'n allen moeten we er wat aan doen. De bouwsector is in zijn geheel een grote vervuiler. Dat betekent dat je sociaal een grotere verantwoordelijkheid draagt. De tijd is kort, maar gelukkig zijn de ambities – zeker ook op Europees niveau – enorm. Naast minder vervuiling is onze belangrijkste taak ook om ondernemers en bedrijven bewust te maken van het belang van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Het CSC-certificaat geeft dan concrete handvatten en laat zien wat dat inhoudt.'

'En het is ook praktisch gezien een groeiproces', zegt Richie. 'We zien in de bouw nog weleens een discrepantie tussen opdracht en uitvoering, tussen intentie en praktijk. We moeten met z'n allen leren, uitvoerder én opdrachtgever. Ja, ook bij de overheden zie je nog regelmatig dat kennis tekortschiet. Maar de mindset verandert gestaag en dat geeft hoop.' 'Een mooi voorbeeld is een aannemer waar ik iets moest uitleggen' vertelt Ton. 'De voorman was al op leeftijd. Voor hem hadden alle nieuwe eisen niet zoveel zin meer, maar toen hij mij aan de jongere mannen voorstelde, zei hij: "Mannen, dit is Ton. Luister naar hem, want dit is de toekomst van bouwen". Dit is een typisch voorbeeld van hoe de mindset in de bouw en dus de betonsector aan het veranderen is.'

Merken jullie dat verduurzaming leeft als belangrijk thema in de sector? Is er bereidheid om mee te doen?

'Zeker,' antwoordt Richie, 'Betonhuis heeft vanaf het begin geprobeerd vanuit de markt de betonbedrijven mee te krijgen. CSC is dan ook een beweging vanuit de markt. Een groot deel de betoncentrales en betonfabrieken in Nederland is gecertificeerd. Dat is een heel hoog percentage. En het mooie is dat nu het op gang is gekomen steeds meer bedrijven, met name ook internationaal, over de streep worden getrokken. Er is een gezonde groepsdruk, zou je kunnen zeggen.' 'Naast deze interne druk is er ook een externe, zegt Ton. 'De aanmeldingen worden ook gedreven vanuit de markt. Soms staat zelfs in het contract dat een CSC-certificaat voor een bepaalde opdracht vereist is. Niemand wil een opdracht mislopen, omdat hij een bepaald certificaat niet heeft. Maar er zijn ook zat bedrijven die echt koplopers zijn op het gebied van duurzaamheid en er echt helemaal voor gaan. Kortom, duurzaamheid leeft in de betonbranche en daar zijn we erg blij mee.'

Bedrijven helpen verder te komen

Naast KIWA en SKG/IKOB maakt CSC voor certificatie ook gebruik van de diensten van SGS Intron Certificatie bv. Net als Richie Hilgersom en Ton van Beek, gaat Remy Zwerus, senior auditor/product manager bij SGS Intron, er bijna dagelijks op uit om bij betonbedrijven in Nederland de CSC-checklijst af te werken. Bedrijven die aan de duurzaamheidseisen voldoen, ontvangen het CSC-certificaat. Remy denkt dat 'een breed certificaat als CSC de betonindustrie kan helpen aan te tonen dat er naast kwaliteit ondertussen veel aandacht is voor milieu, omgeving, mensenrechten voor werknemers maar ook lokale bevolking en inheemse volkeren'. Ondanks dat bedrijven hiermee de lat op veel vlakken hoog leggen, verwacht Remy dat de trend om te verduurzamen alleen maar sterker zal worden: 'Ik denk dat dit zal toenemen, omdat aannemers en overheden steeds vaker duurzaamheid onderdeel voor het gunnen van projecten maken. CSC is een goed platform om als bedrijf te laten zien hoe ver je hierin bent'. Het gaat om meer dan weer een nieuw pakket aan eisen. Het CSC-certificaat is een behulpzame tool om verder te komen. Of zoals Remy het uitdrukt: 'Mij motiveert het om nieuwe dingen te kunnen doen, vooral als ik daarmee mensen en bedrijven kan helpen'.

Monitoringstool

Het Betonakkoord geeft concrete invulling aan de Europese ambities voor CO₂-neutraal beton in 2050. Met dit akkoord werken opdrachtgevers, toeleveranciers en bouwbedrijven samen aan een nog duurzamere betonsector.

De maatregelen kunnen al in 2023 leiden tot een reductie van 15%-20% CO₂-uitstoot ten opzichte van 2021 (1). Maar de sector heeft de ambitie om verder te versnellen. En partijen streven naar een CO₂-neutrale en circulaire betonsector in 2030, bij voorkeur door emissies zo ver mogelijk terug te dringen.

Maar om vast te stellen of de ambities uit het akkoord worden behaald, is monitoring nodig. Daarom hebben het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, het Betonakkoord en Betonhuis samen een Monitoringstool ontwikkeld. De Monitoringstool is een gratis applicatie die de Life Cycle Analyses (LCA) van de betonindustrie volgt. Het is een belangrijk instrument voor de overheid om het milieubeleid vorm te geven; voor de wetenschap om het milieubeleid te onderbouwen en voor het bedrijfsleven om het milieubeleid uit te voeren.

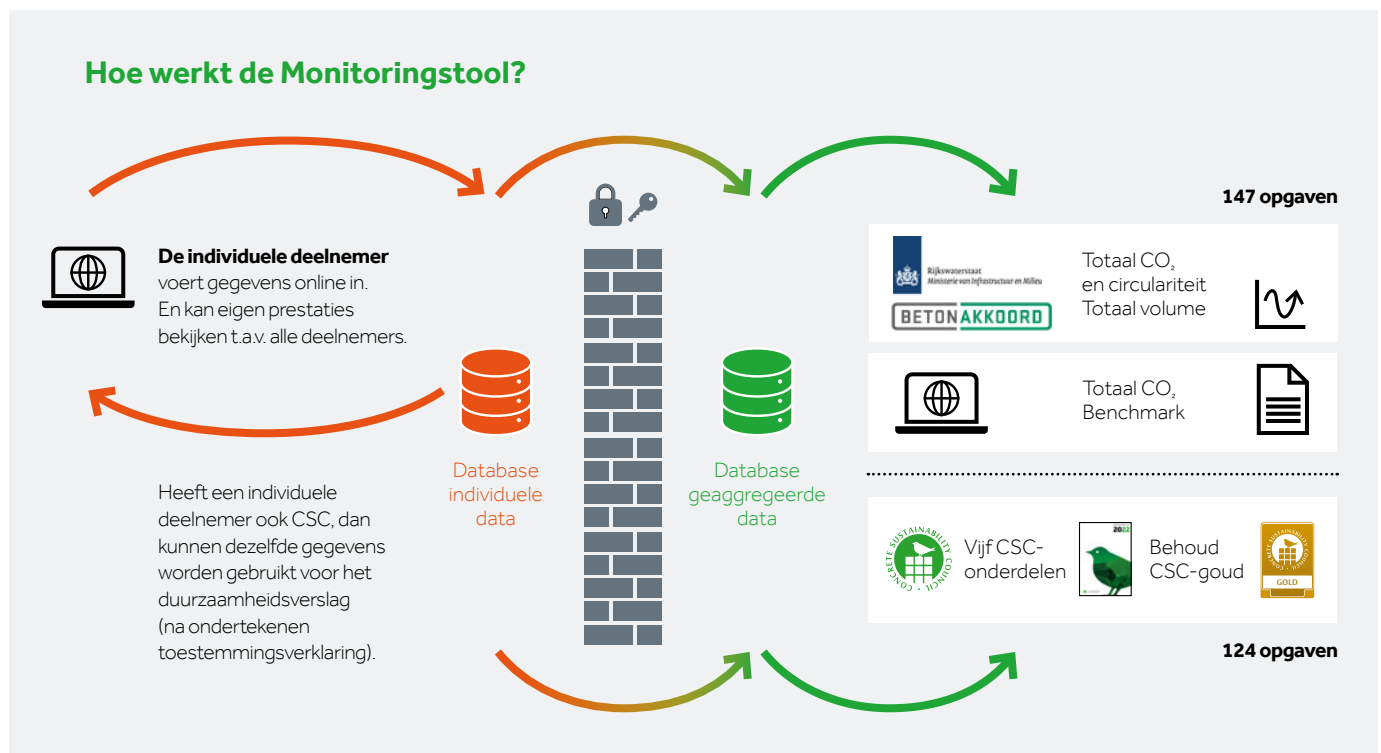
Waarom een Monitoringstool?

Om de ambities vanuit het Betonakkoord te halen, wordt op drie niveaus gemonitord.

- Opdrachtgevers houden bij hoe duurzaam ze uitvragen in de aanbestedingen.
- Bouwbedrijven geven opdrachtgevers informatie over de Milieu Kosten Indicator (MKI) op projectniveau.
- Gevalideerde MKI op productniveau is ook een onderdeel van CSC.
- Toeleveranciers uit de betonsector rapporteren over CO₂-emissie en mate van hergebruik op materiaal- en productniveau.
- Monitoring is een onderdeel van CSC. De gegevens van CSC deelnemers is gevalideerd door een certificerende instelling.

CSC-Duurzaamheidsverslag

De ingevoerde gegevens in de Monitoringstool worden ook gebruikt voor dit CSC duurzaamheidsverslag. Hiervoor hebben de deelnemende bedrijven wel specifiek toestemming gegeven. CSC-deelnemers tekenen voor deelname aan het verslag en leveren via de Monitoringstool data aan. De RSO (Regional System Operator) maakt een generiek CSC duurzaamheidsverslag. Deze werkwijze is goedgekeurd door CSC internationaal. Hiermee voldoen CSC-gecertificeerde bedrijven aan eis M5.01 en M5.02.

Hoe de betonsector zijn CO₂-emissie verlaagt

De Nederlandse betonketen loopt voorop in de reductie van CO₂-emissies door het gebruik van CO₂-arme cementen en nieuwe bindmiddelen. We zijn daar trots op! Wereldwijd draagt beton gemiddeld 7% bij aan de totale CO₂-emissie. Dit komt omdat er meer beton geproduceerd wordt dan alle andere bouwmaterialen bij elkaar. In Nederland is die emissie echter 1,6%.

Nederland heeft het laagste percentage CO₂ per m³ beton. Verschillende CSC-gecertificeerde bedrijven hebben de ambitie om vanaf 2050 volledig CO₂-neutraal beton aan te bieden. Maar sommige bedrijven krijgen dit zelfs al eerder voor elkaar. Het grootste deel van de CO₂-uitstoot van het cementproductieproces is afkomstig van de productie van klinker, een halffabricaat dat wordt gebruikt bij de productie van cement (zie pagina 10). Daarnaast is er CO₂ die wordt uitgestoten bij de decarbonisatie van kalksteen in de cementoven. Die uitstoot is niet te vermijden. Toch kan daar wat aan worden gedaan. De cementindustrie ontwikkelt innovatieve technologieën om de CO₂-uitstoot in het productieproces aanzienlijk te verminderen. Daarvan is de belangrijkste het afvangen van CO₂ tijdens de decarbonisatie.

Innovaties

Maar er zijn meer innovaties. Bij de productie van beton, in de betoncentrale of betonfabriek, kan naast cement ook één van de bestanddelen, zoals puzzolanen, gecalcineerde klei of een nieuwe generatie hoogovenslakken als grondstof worden gebruikt. Onder bepaalde voorwaarden kan deze grondstof een deel van het gebruikte cement vervangen. Er ontstaan zo nieuwe bindmiddelen. Een bindmiddel is een combinatie van een cement plus één of meer van de bestanddelen die in de betoncentrale of betonfabriek met elkaar worden gemengd.

CO₂-Module en nieuwe R-Module in 2022 geïntroduceerd

In 2022 is de nieuwe CO₂-module van CSC gelanceerd. Deze module bewijst hoeveel CO₂ is bespaard op productniveau t.o.v. de Nederlandse standaard.

De CO₂-module is een nieuwe module bij het CSC-certificaat dat vanaf niveau zilver is te verkrijgen. Hiervoor is per land een CO₂ (standaard) opgesteld op basis van beton vervaardigd met CEM I-cement. Dit is wereldwijd namelijk de meest toegepaste cementsoort. Betonhuis heeft de baseline vastgesteld. Doormiddel van de CO₂-module kan op productniveau worden aangetoond hoeveel CO₂ wordt bespaard ten opzichte van deze baseline. De CO₂-module heeft vier sterren. In Nederland slaan we de 1^e ster over omdat Nederlands beton wereldwijd gezien al zeer duurzaam is, waardoor alleen een 2, 3 en 4 sterren classificatie beschikbaar is in Nederland. Respectievelijk met 40-, 50- en 60% CO₂-reductie t.o.v. de baseline.

Aantonen van CO₂-reductie

Voor certificering van de CO₂-module wordt het duurzame betonmengsel beoordeeld. Zijn er meerdere betonmengsels, betonproducten of projecten dan vindt steekproefsgewijze beoordeling plaats door de certificerende instelling. Het bedrijf meldt op de CSC-website wanneer men beton kan leveren onder de CO₂-module. Een Certificerende Instelling controleert de onder de CO₂- en R-module geleverde mengsels of producten aan de geclaimde CO₂ besparing of toegepaste secundair materiaal.

Criteria in CO₂-Module

In de technische handleiding van de CO₂-Module worden 5 criteria beoordeeld. De eerste vier hebben betrekking op de bedrijfsvoering; het laatste punt gaat over het product of project op zich. De vijf criteria zijn:

- verantwoord inkopen
- toeleveringsketen van cement
- monitoring van broeikasgasemissies (GHG)
- kwaliteitsbeheer / Quality Management System
- minimale CO₂-reductie ten opzichte van de referentie in Nederland

R-Module

In 2022 is de CSC R-Module verbeterd met een viersterrenstelsel. De R-Module toont het gebruik van gerecycled materiaal in beton aan.

De ontwikkeling van de CSC R-Module (versie 2.1) volgt op de feedback die aan de CSC is gegeven door belanghebbenden, zoals opdrachtgevers en betonfabrikanten. Met de uitbreiding van het systeem wordt nog beter inzichtelijker wat het percentage gerecycled materiaal in beton en betonproducten is.

Bij de R-Module 2.1 is het gebruik van minimaal 10% R-Materiaal vereist om een betonproduct in aanmerking te laten komen. Afhankelijk van het gehalte aan R-materiaal kunnen tot vier sterren worden behaald.

Niveau	Minimaal percentage gerecycled materiaal (%)
1 ster	10 %
2 sterren	20 %
3 sterren	40 %
4 sterren	80 %

Bron: CSC international, https://csc.eco/wp-content/uploads/2022/10/Technical-Manual-CSC-R-Module-V2.1_Global_2022-10-10.pdf, datum 10.10.2022

Vijf criteria

CSC duurzaamheidsverslag

Bedrijven die gecertificeerd worden door de Concrete Sustainability Council kunnen met het voldoen aan de prestatie-eisen M5.01 en M5.02 maximaal 7 punten halen: 5 in M5.01 (Gold) en 2 in M5.02 (Platinum). Het aantal punten laat zien hoever een bedrijf vorderingen heeft gemaakt met verduurzaming en welk niveau het heeft bereikt, Bronze, Silver, Gold of Platinum (1).

Eis M5.01

In M5.01 'Publiceren van jaarlijkse prestatiegegevens (KPI's)' maakt CSC onderscheid tussen publicatie door het bedrijf (5 punten) en publicatie via de branchevereniging namens het bedrijf (3 punten). Deelnemers die meedoen met dit CSC duurzaamheidsverslag van Betonhuis scoren dus 3 punten.

Eis M5.02

In M5.02 'Extern geverifieerde KPI's' kan een bedrijf, afhankelijk van de verificatiestandaard maximaal 2 punten scoren. Deelnemers die meedoen met het CSC duurzaamheidsverslag scoren 2 punten, omdat de externe controle door Betonhuis wordt gefaciliteerd.

Voor beide eisen (M5.01 en M5.02) wordt jaarlijks aan de hand van vijf criteria al dan niet extern gerapporteerd en gecontroleerd:

1. Het energieverbruik. Welk aandeel daarvan bestaat uit aardgas- en elektriciteitsgebruik en welk deel bestaat uit hernieuwbare energie?
2. Hoe staat het met het gebruik van secundair materiaal?
Welke soorten en hoeveelheden?
3. Hoeveel aanmaakwater wordt jaarlijks door het bedrijf gebruikt?
4. Het brandstofverbruik van de verschillende voertuigen, zoals truckmixers, opleggers, vrachtwagens en pompmixers die gebruikt zijn bij productie.
5. Het soort transport voor de aanvoer van de grondstoffen en het totale aandeel CO₂ dat is gebruikt voor productie.

1) https://csc.eco/wp-content/uploads/2022/04/Technical-Manual-CSC-Technical-Manual-Version-2.1_2021-11-22_compressed.pdf

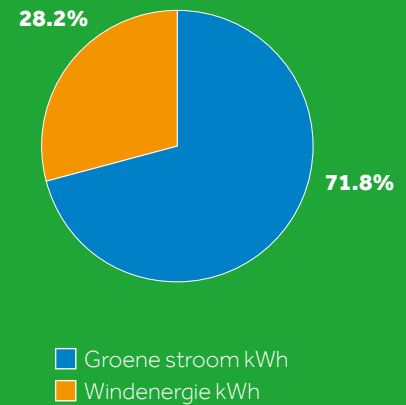
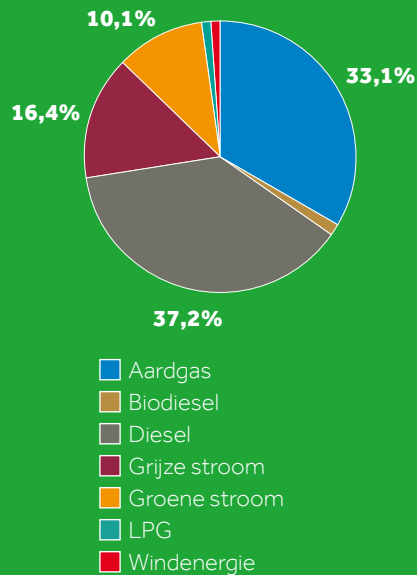
Peildatum 15 februari 2024

1. Hernieuwbare energie

Hernieuwbare energie, ook wel duurzame of groene energie genoemd, is energie afkomstig van natuurlijke bronnen die constant worden aangevuld. Dit is energie uit wind, waterkracht, zon, bodem, buitenluchtwarmte en biomassa. Fossiele energie en kernenergie vallen niet onder hernieuwbare energie, omdat deze afkomstig zijn uit bronnen die niet worden aangevuld.

Links: Energie van de deelnemers in percentages.

Rechts: Hernieuwbare energie van de deelnemers in percentage.

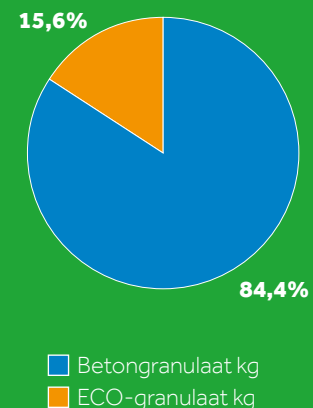
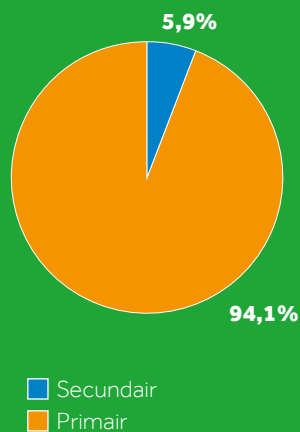
Bron: Monitoringstool CSC Deelnemers 2022, zie pagina 21.

2. Gebruik toeslagmateriaal

In beton worden steeds meer secundaire grondstoffen toegepast. Denk hierbij aan grondstoffen als poederkoolvliegas, betongranulaat en aec-granulaat. In veel gevallen betreft het stoffen die zijn herwonnen uit eerder toegepaste grondstoffen, of stoffen die eerder als afvalstof werden beschouwd maar nu na bewerking geschikt zijn als grondstof voor beton. Voor het gebruik in beton moeten deze stoffen aan specifieke regelgeving voldoen. Soms is de toepassing beperkt tot een maximaal vervangingspercentage om een verantwoord gebruik te waarborgen.

Links: Toeslagmaterialen.

Rechts: Type toeslagmaterialen secundair. ECO-granulaat (inclusief ballastgrind, brekerzand secundair).

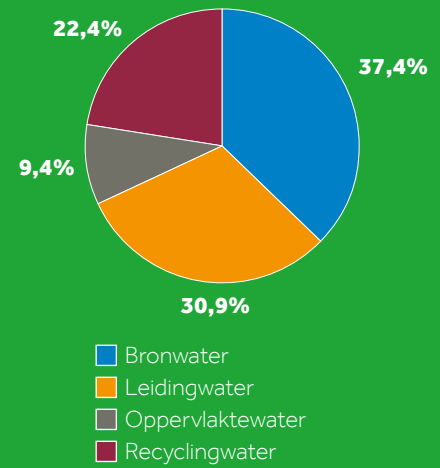
Bron: Monitoringstool CSC Deelnemers 2022, zie pagina 21.

3. Gebruik leidingwater

Water heeft in beton een tweeledige functie. Het zorgt er enerzijds voor dat betonspecie in de nog plastische fase verwerkbaar is, en het reageert anderzijds met cement tot cementsteen. Als grondstof voor beton lijkt water nauwelijks problemen op te kunnen leveren. Maar aanmaakwater voor beton mag geen stoffen bevatten die invloed uitoefenen op het verhardingsproces of op de duurzaamheid van het verharde beton. Aanmaakwater voor beton moet daarom voldoen aan de eisen, zoals vastgelegd in de norm NEN-EN 1008.

Mogelijke herkomsten voor aanmaakwater zijn:

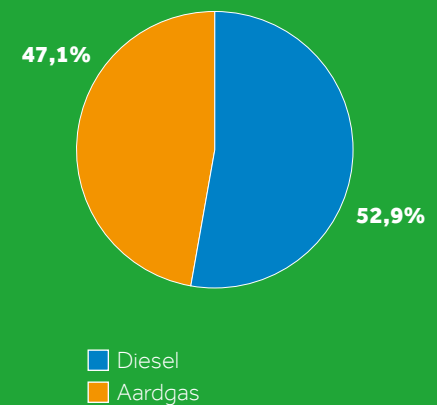
- leiding- of drinkwater;
- industriewater;
- oppervlaktewater en bronwater;
- cementslibwater, afkomstig van spoelwater van menger en/of truckmixer.

Bron: Monitoringstool CSC
Deelnemers 2022, zie pagina 21.

4. Fossiele brandstoffen

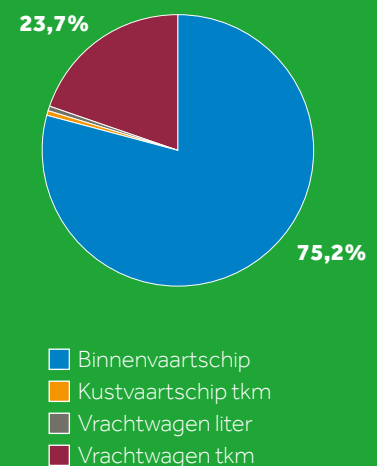
Bij de grootschalige verbranding van fossiele brandstoffen komt veel koolstofdioxide vrij. In grote hoeveelheden draagt dit gas bij aan het broeikaseffect. Het broeikaseffect is grotendeels verantwoordelijk voor de opwarming van de aarde. De CSC-gecertificeerde bedrijven doen er alles aan om de inzet van fossiele brandstoffen te verminderen. Het beleid van veel CSC-gecertificeerde bedrijven is om meer gebruik te maken van alternatieve brandstoffen (elektrisch, waterstof) in plaats van fossiele brandstoffen.

Bron: Monitoringstool CSC
Deelnemers 2022, zie pagina 21.

5. Transport CO₂-emissies (A2)

Het bepalen van de exacte uitstoot van broeikasgassen voor transport is uitermate moeilijk. De betonindustrie heeft een goed beeld van het transport dat nodig is voor de productie van betonmortel of betonproducten. De dataverzameling voor het transport (A4) naar de bouwplaats is gecompliceerd en niet altijd eenvoudig te meten. Tijdens de monitoring over 2022 zijn veel zaken aan het licht gekomen die inzicht hebben gegeven in het transport naar de bouwplaats. De werkelijke afstand tussen productie en projectlocatie is nu nog onvoldoende en niet meegenomen in het verslag. De belangrijkste reden hiervoor zijn: **a)** producten gaan via tussenhandel **b)** producten worden afgehaald **c)** uniformiteit in datasystemen (ton/kg, diesel, default waarde) **d)** producten over meerdere jaren.

Bron: Monitoringstool CSC
Deelnemers 2022, zie pagina 21.

Bijlage 1

Deelnemende bedrijven

Holding	Productielocatie	Plaats	ID Monitoringstool/ opgave
ABC Betonmortel		Tiel	304
	ABC Mortel Amsterdam	Amsterdam	306
	ABC Mortel Meppel	Meppel	307
	ABC Mortel Tiel	Tiel	308
	ABC Mortel Waalwijk	Waalwijk	309
AGAR Holding B.V.		Hengelo	65
	Betoncentrale Diamant B.V.	Hardenberg	70
	Betoncentrale Drenthe B.V.	Emmen	68
	Betoncentrale Eemsum B.V.	Farmsum	67
	Betoncentrale Nederrijn B.V.	Huissen	69
	Betoncentrale Twenthe BV	Almelo	161
	Betoncentrale Twenthe BV	Doetinchem	169
	Betoncentrale Twenthe BV	Enschede	162
	Betoncentrale Twenthe BV	Groenlo	163
Betoncentrale Twenthe BV	Hengelo	160	
Algemene Beton Maatschappij BV		Krimpen aan den IJssel	154
	'Albeton' Algemene Beton Maatschappij B.V.	Amsterdam	157
B.V. Betonmortel Centrale Koudekerk		Koudekerk aan den Rijn	190
	B.V. Betonmortel Centrale Koudekerk	Koudekerk aan den Rijn	191
Beton Centrale Groningen B.V.		Groningen	143
	Betonmortel Centrale Groningen B.V.	Groningen	146
Betoncenter Swinkels		Lieshout	183
Betoncentrale Wessel B.V.		Lieshout	187
	Betoncentrale Wessel B.V.	Barneveld	288
Betonmortelcentrale Gorkum BV		Barneveld	290
	Betonmortelcentrale Gorkum B.V.	Gorinchem	153
BisoTON B.V.		Gorinchem	155
	Bisoton BV	Ede	327
Bosch Beton		Ede	328
	Bosch Beton	Barneveld	317
Bruil Groep Services B.V.		Barneveld	318
		Ede	268
	Bruil centrale Deventer	Deventer	300
	Bruil centrale Geertruidenberg	Geertruidenberg	302
	Bruil centrale Lochem	Lochem	299
	Bruil centrale Veenendaal	Veenendaal	298
BTE Nederland BV	Bruil centrale Wageningen	Wageningen	297
	Bruil centrale WVL	Woerdense Verlaat	301
		Rheden	158
	De Hamer Beton B.V.	Heumen	222
	De Hamer Beton B.V.	Nijmegen	221
	De Hamer Beton B.V.	Waspik	223
	De Meteor Beton B.V.	Rheden	227
	Kemper Beton B.V.	Tienray	225
	Kemper Beton B.V.	Tilburg	224
	Lodewikus Beton B.V.	Oosterhout	226
Concrete Valley Group B.V.	Prefab Beton Vebo B.V.	Bunschoten	229
	Romein Beton B.V.	Dodewaard	228
	Steenhuis Beton B.V.	Uithuizermeeden	230
		Bergen op Zoom	310
	Concrete Valley Group B.V.	Bergen op Zoom	312
		Terneuzen	45
	Anker Beton bv	Zwijndrecht	201
	Betoncentrale Haringman bv	Goes	49
de Hoop Betonmortel BV	Betoncentrale West Brabant	Bergen op Zoom	198
	Betoncentrale West Brabant	Oud-Gastel	197
	Betonmortel Grevelingen bv	Stellendam	196
	De Hoop Betonmortel	Breskens	200
	De Hoop Betonmortel	Terneuzen	199
	Vlissingse Transportbeton Onderneming bv	Vlissingen	50
		Groot-Amers	179
	Betonmortelcentrale De Lek B.V.	Groot-Amers	180

Holding	Productielocatie	Plaats	ID Monitoringstool/ opgave	
Dyckerhoff Basal Betonmortel B.V.		Nieuwegein	51	
		DBB Almere	56	
		DBB Arnhem	58	
		DBB Delft	61	
		DBB Den Haag	63	
		DBB Deventer	55	
		DBB Dordrecht	64	
		DBB Enkhuizen	59	
		DBB Franeker	53	
		DBB Heerenveen (FBH)	60	
		DBB Nieuwegein	57	
		DBB Rotterdam	62	
		DBB Sneek	54	
	Goudse Betonmortel Centrale B.V.		Gouda	237
		Goudse Betonmortel Centrale B.V.	Goudse Betonmortel Centrale B.V.	248
Hagen Beton B.V.		Weesp	164	
	Hagen Beton BV	Weesp	171	
Haitsma Beton B.V.		Kootstertille	320	
	Haitsma Beton B.V.	Kootstertille	321	
	Haitsma Beton B.V. Heipalen	Kootstertille	326	
IJB Groep Lemmer B.V.		Lemmer	149	
	IJB Funderingen B.V. Lemmer (Funderingen)	Kampen	315	
	IJB Funderingen B.V. Lemmer (Funderingen)	Lemmer	314	
	IJB Heipalen B.V. Lemmer (Heipalen)	Lemmer	313	
	IJB Mortel Emmeloord B.V. (Betonmortel)	Emmeloord	151	
	IJB Mortel Emmeloord B.V. (Betonmortel)	Lelystad	150	
	IJB Mortel Lemmer B.V. (Betonmortel)	Lemmer	316	
	IJB Prefab Lelystad B.V. (Heipalen)	Lelystad	156	
Kalle en Bakker betoncentrales BV		Nederweert	182	
	Betoncentrale Maastricht BV	Maastricht	216	
	Betoncentrale Roermond BV	Roermond	215	
	Kalle en Bakker betoncentrales	Nederweert	184	
Kijlstra Betonmortel		Drachten	271	
	Kijlstra Betonmortel Amsterdam BV	Amsterdam	279	
	Kijlstra Betonmortel Drachten BV	Drachten	274	
	Kijlstra Betonmortel Emmen BV	Emmen	277	
	Kijlstra Betonmortel Swifterbant BV	Swifterbant	278	
	Kijlstra Betonmortel Veendam BV	Veendam	275	
	Kijlstra Betonmortel Vianen BV	Vianen	276	
Mebin B.V.		's-Hertogenbosch	76	
	Amersfoort	Amersfoort	113	
	Amsterdam Noord	Amsterdam	110	
	Amsterdam West	Amsterdam	111	
	Amsterdam Zuid	Amsterdam	112	
	Assen	Assen	114	
	Bema Alkmaar	Alkmaar	109	
	Born	Born	115	
	Breda	Breda	185	
	Den Bosch Rietvelden	Den Bosch	152	
	Den Bosch Tesselschadestraat	Den Bosch	118	
	Eindhoven	Eindhoven	119	
	Groningen	Groningen	120	
	Harderwijk	Harderwijk	121	
	Hoogeveen	Hoogeveen	122	
	Hoorn	Hoorn	123	
	Katwijk	Katwijk	124	
	Leeuwarden	Leeuwarden	125	
	Maassluis	Maassluis	126	
	Maastricht	Maastricht	127	
	Mebin Mobiel 1	Rotterdam	128	
	Meppel	Meppel	130	
	Niftrik	Niftrik	131	
	Nijmegen	Nijmegen	132	
	Rotterdam Brienoord	Rotterdam	133	
	Rotterdam Europoort	Rotterdam	134	
	Rotterdam Spaanse Polder	Rotterdam	135	
	Tilburg	Tilburg	136	
	Utrecht	Utrecht	137	
	Veghel	Veghel	138	
	Venlo	Venlo	139	
	Zwolle	Zwolle	140	

Holding	Productielocatie	Plaats	ID Monitoringstool/ opgave
Oost Groninger Betonmortelcentrale B.V.		Groningen	142
	Oost-Groninger Betonmortelcentrale B.V.	Stadskanaal	145
	Oost-Groninger Betonmortelcentrale B.V.	Winschoten	144
Preco B.V.		Apeldoorn	170
	Preco B.V.	Apeldoorn	174
Rouwmaat Betoncentrales B.V.		Groenlo	159
	Betoncentrale Rouwmaat Enschede BV	Enschede	165
	Betoncentrale Rouwmaat Groenlo B.V.	Groenlo	167
	Betoncentrale Rouwmaat Rijssen B.V.	Rijssen	166
	Betoncentrale Rouwmaat Uift B.V.	Uift	168
Schagen Groep Beheer B.V.		Hasselt	147
	Betoncentrale Hasselt	Hasselt	148
Spaans Bouwsystemen bv		Harlingen	238
	Spaans Bouwsystemen BV	Harlingen	254
Theo Pouw B.V.		Utrecht	272
	Theo Pouw BV (BTC-A)	Utrecht	280
	Theo Pouw BV (BTC-U)	Utrecht	273
	Theo Pouw Secundaire Bouwstoffen B.V. (BTC-E)	Eemshaven	284
	Theo Pouw Secundaire Bouwstoffen B.V. (BTC-G)	Eemshaven	285
Thijssen-den Brok B.V.		Mill	286
	Thijssen-den Brok BV	Mill	287
Van Nieuwpoort Groep		Gouda	202
	Van Nieuwpoort-Prefab Beton BV	Kampen	204
Van Oort's Holding B.V.		Heesch	293
	Betonmortelcentrale Oss BV	Oss	295
	van Oort's betonmortelcentrale (OBC) BV	Lithoijen	294
Van Wijnen Smart Structures B.V.		Heerenveen	181
	Van Wijnen Smart Structures 2.0	Heerenveen	186
VBI		Huissen	17
	VBI	Huissen	30
Voton B.V.		Amsterdam	281
	Voton bv.	Amsterdam	292
Westo Prefab Betonsystemen B.V.		Coevorden	205
	Westo Prefabbetonsystemen BV	Coevorden	325

Nederlands beton

Betonhuis zet zich in om de betonsector te helpen vergroenen. Het wil de aanjager zijn van vergroening in de Nederlandse betonindustrie. Het zet zich in om van deze industrie een beter verbonden geheel te maken, door ten behoeve van de sector het bouwkundige, maatschappelijke en financiële potentieel van beton als bouw materiaal optimaal te benutten.

Hoe doet Betonhuis dat? Door drie dingen te doen:

1. Het behartigen van de belangen van alle leden van Betonhuis in de bouwsector. Die belangen brengt Betonhuis onder de aandacht bij beleidsmakers. Betonhuis is inderdaad een lobbyorganisatie, maar wel een die van vergroening een prioriteit maakt.
2. Daarnaast is Betonhuis ook een kennisplatform waar zo veel mogelijk kennis over beton verzameld en gedeeld wordt. Deze kennis is transparant en gebaseerd op zo veel mogelijk feiten. De kennis is niet alleen voor de leden bedoeld. Juist opdrachtgevers, architecten, constructeurs en beleidsmakers moeten meer over beton en de verduurzaming daarvan te weten komen. Zo kan de sector vooraan lopen bij de verduurzaming van Nederland.
3. Betonhuis is ook actief op een aantal andere gebieden. Van arbeidsvoorwaarden tot arbeidsomstandigheden. Van grondstoffen- tot milieubeleid. Van promotie van beton tot het opstellen van verkoopvoorwaarden voor de branche.

CSC is één van de instrumenten om de betonsector te verduurzamen. Als Regional System Operator voor de Concrete Sustainability Council zoekt Betonhuis voortdurend naar nieuwe manieren om bij te dragen aan een betere wereld. Zo zijn we niet alleen bezig met nóg veiliger werken, maar ook met natuurinclusief en klimaatadaptief bouwen, energiezuinig ontwerpen, en het ontwikkelen van slankere constructies en remontabele betonelementen. Betonhuis heeft het initiatief genomen om veel schema's binnen CSC te ontwikkelen. Daarmee is CSC voor de Nederlandse betonsector een van de belangrijkste instrumenten geworden om duurzaamheid concreet aan te tonen.

Informatiebijeenkomsten

Op vrijdag 25 november 2022 hebben 60 deelnemers zich bij laten praten over de certificering van duurzaam beton. Dat gebeurde op een ontbijtsessie van CSC Nederland bij SKG IKOB in Geldermalsen. Het was een bijeenkomst waar duidelijk werd dat sommige opdrachtgevers niet zo goed weten over waar ze op moeten letten bij het uitvragen van duurzaam beton.

Voorlichtingsbijeenkomsten als deze worden op initiatief van Betonhuis is samenwerking met andere partijen georganiseerd.

Vragen over duurzaam beton en het CSC certificeringssysteem? Neem contact op met Betonhuis.

Aan het bestuur van Vereniging van Ondernemingen van
Betonmortelfabrikanten in Nederland

info@verstegenaccountants.nl
www.verstegenaccountants.nl

Assurance-rapport met beperkte mate van zekerheid van de onafhankelijke accountant over het CSC Duurzaamheidsverslag 2022

Onze conclusie

Wij hebben een assurance-opdracht met beperkte mate van zekerheid uitgevoerd op het CSC duurzaamheidsverslag van Vereniging van Ondernemingen van Betonmortelfabrikanten in Nederland te Woerden over 2022.

Op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden en de verkregen assurance-informatie hebben wij geen reden om te veronderstellen dat de in het CSC duurzaamheidsverslag 2022 opgenomen duurzaamheidsinformatie geen, in alle van materieel belang zijnde aspecten, getrouwe weergave geeft van:

- het beleid ten aanzien van de duurzaamheidsonderwerpen in het CSC duurzaamheidsverslag 2022; en
- de bedrijfsvoering, de gebeurtenissen en de prestaties op dat gebied in 2022 in overeenstemming met de van toepassing zijnde criteria zoals toegelicht in de sectie 'Criteria'.

Het CSC duurzaamheidsverslag 2022 is uitgegeven in februari 2024 en betreft Versie 1 (definitief). Het CSC duurzaamheidsverslag 2022 bestaat uit 29 pagina's.

De basis voor onze conclusie

Wij hebben onze assurance-opdracht verricht volgens het Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 3810N 'Assurance-opdrachten inzake duurzaamheidsverslaggeving'. Deze opdracht is gericht op het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de assurance-opdracht over de duurzaamheidsinformatie'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging van Ondernemingen van Betonmortelfabrikanten in Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Daarnaast hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen assurance-informatie voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie.

Criteria

De toegepaste criteria voor het opstellen van de duurzaamheidsinformatie zijn het voldoen aan de prestatie-eisen M5.01 en M5.02 van het CSC Technical Manual, versie 2.1. Voor beide eisen wordt jaarlijks aan de hand van vijf criteria al dan niet gerapporteerd en gecontroleerd. De twee eisen en vijf criteria zijn nader toegelicht op pagina 18 van het CSC duurzaamheidsverslag 2022.

De vergelijkbaarheid van de duurzaamheidsinformatie tussen entiteiten onderling en in de tijd kan beïnvloed worden door het ontbreken van geüniformeerde praktijken ter beoordeling en meting van deze informatie. Dit biedt de mogelijkheid verscheidene, acceptabele meettechnieken toe te passen.

Daarom dient de duurzaamheidsinformatie gelezen en begrepen te worden samen met de toegepaste criteria.

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor het CSC duurzaamheidsverslag 2022

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen en getrouw weergeven van de duurzaamheidsinformatie in overeenstemming met de criteria zoals toegelicht in de sectie 'Criteria', inclusief het identificeren van belanghebbenden en het bepalen van materiële onderwerpen. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het selecteren en toepassen van deze criteria en voor het bepalen dat deze criteria toereikend zijn voor de gerechtvaardigde informatiebehoefte van belanghebbenden, rekening houdend met de van toepassing zijnde wet- en regelgeving met betrekking tot verslaggeving. De door het bestuur gemaakte keuzes ten aanzien van de reikwijdte van de duurzaamheidsinformatie en het verslaggevingsbeleid zijn uiteengezet in het voorwoord van het CSC duurzaamheidsverslag 2022.

Het bestuur is ook verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opstellen van de duurzaamheidsinformatie mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Onze verantwoordelijkheden voor de assurance-opdracht over de duurzaamheidsinformatie

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van de assurance-opdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte assurance-informatie verkrijgen voor de door ons af te geven conclusie.

Onze assurance-opdracht is gericht op het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid om de plausibiliteit van de duurzaamheidsinformatie vast te stellen. De werkzaamheden variëren in aard en timing van, en zijn ook geringer in omvang, dan die bij een assurance-opdracht gericht op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid. De mate van zekerheid die wordt verkregen bij een assurance-opdracht is daarom ook aanzienlijk lager dan de zekerheid die wordt verkregen bij een assurance-opdracht met een redelijke mate van zekerheid.

Wij passen de 'Nadere voorschriften kwaliteitssystemen' (NVKS) toe. Op grond daarvan beschikken wij over een samenhangend stelsel van kwaliteitsmanagement inclusief vastgelegde richtlijnen en procedures inzake de naleving van ethische voorschriften, professionele standaarden en andere relevante wet- en regelgeving.

Onze assurance-opdracht bestond onder andere uit:

- het uitvoeren van een omgevingsanalyse en het verkrijgen van inzicht in de relevante maatschappelijke thema's en kwesties en de kenmerken van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de toegepaste criteria, de consistente toepassing hiervan en de toelichtingen die daarover in de duurzaamheids-informatie staan. Dit omvat het evalueren van de materialiteitsanalyse van de entiteit en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur;
- het evalueren van de uitkomsten van de externe validatie van de CO₂ monitoringstool;

- het verkrijgen van inzicht in de systemen en processen die ten grondslag liggen aan het verzamelen, rapporteren en consolideren van de gerapporteerde informatie in het CSC duurzaamheidsverslag 2022, inclusief het op hoofdlijnen kennis nemen van de interne beheersingsmaatregelen die relevant zijn voor het onderzoek met als doel assurance-werkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze overweging heeft niet als doel om een conclusie uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het identificeren van gebieden in de duurzaamheidsinformatie met een hoger risico op misleidende of onevenwichtige informatie of afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude. Het op basis van deze risico-inschatting bepalen en uitvoeren van verdere werkzaamheden gericht op het vaststellen van de plausibiliteit van de duurzaamheidsinformatie. Deze werkzaamheden bestonden onder meer uit:
 - de informatie in het CSC duurzaamheidsverslag 2022 aansluiten met de CO₂ monitoringstool;
 - afstemmen van informatie met verklaringen van Vereniging van Ondernemingen van Betonmortelfabrikanten in Nederland, de aangesloten leden en/of certificerende instanties;
 - het inwinnen van inlichtingen bij Vereniging van Ondernemingen van Betonmortelfabrikanten in Nederland, de aangesloten leden en/of certificerende instanties;
 - het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de duurzaamheidsinformatie;
 - het overwegen of de duurzaamheidsinformatie als geheel, inclusief de daarin opgenomen toelichtingen.

Dordrecht, 15 maart 2024

Verstegen accountants en adviseurs B.V.,

was getekend,
W.P. de Vries RA

Colofon

Copyright © 2024 Betonhuis

Auteur: Remco Kerkhoven,
Jos de Keijzer - Zekyr Copywriting

Datum van uitgave: Februari 2024

Versie 1

Vormgeving en lay-out: iO The Netherlands B.V.

Redacteur: Jos de Keijzer - Zekyr Copywriting

Fotografie:

Betonhuis: P2 (4,5), P3 (1,2,3,4), P9, P22-25

Adobe Stock: P2 (3), P11 (4,5,6), P17, P18-20

Getty Images: P2 (2), P4

Marc Heeman: P6-7, P12-14

Mark Zijlstra: P2 (4), P19, P24

Mariëtte Ewalds: P1, P2 (1)

MBI: P16

Cascade: P11 (1, 2, 3)

Concrete Sustainability Council (CSC)

Het wereldwijde certificeringssysteem
voor verantwoord geproduceerd beton